

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, proti odporcovi: **Okresný súd Trenčín**, Piaristická č. 27, Trenčín, v spore o právomoc, týkajúceho sa právnej veci žalobcu: **P. N., právne zastúpený JUDr. I. M., advokátom**, proti žalovanému: **Z., a.s.**, za účasti vedľajšieho účastníka: **Sociálna poisťovňa, Ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o náhradu škody z choroby z povolania a o mimoriadne zvýšenie bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia, postúpenej Sociálnej poisťovni uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 11C 19/2005-10 zo dňa 28.04.2006 v spojení s uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 11C/19/2005-16 zo dňa 30.12.2009, takto

r o z h o d o l :

Prejednanie a rozhodnutie právnej veci žalobcu: **P. N.**, právne zastúpený JUDr. I. M., advokátom, proti žalovanému: **Z. a.s.**, za účasti vedľajšieho účastníka: **Sociálna poisťovňa Bratislava**, o náhradu škody z choroby z povolania a o mimoriadne zvýšenie bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia, postúpenej Sociálnej poisťovni uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 11C/19/2005-10 zo dňa 28. apríla 2006 v spojení s uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 11C/19/2005-16 zo dňa 30. decembra 2009 **p a t r í** do právomoci **Okresného súdu Trenčín**.

O d ô v o d n e n i e

Sociálna poisťovňa doručila dňa 25.10.2010 na Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na rozhodnutie sporu o právomoc podľa § 8a Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), pretože nesúhlasila s rozhodnutím Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.04.2006, č.k. 11C/19/2005-10 v spojení s uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 11C/19/2005-16 zo dňa 30.12.2009, ktorým súd konanie zastavil z dôvodu nedostatku právomoci a rozhodol o postúpení veci Sociálnej poisťovni – pobočka Považská Bystrica, po právoplatnosti uznesenia.

Z obsahu pripojených listín vyplýva, že návrhom doručeným súdu dňa 11.01.2005 sa žalobca P. N. domáhal voči žalovanému Z., a.s., náhrady škody z choroby z povolania a mimoriadneho zvýšenia bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žiadal,

aby mu bolo určené mimoriadne zvýšenie bodového hodnotenia za chorobu z povolania priznanú dňa 19.07.2004 na 150-násobok. Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 11C/19/2005-10 zo dňa 28.04.2006 v spojení s opravným uznesením č.k. 11C/19/2005-16 zo dňa 30.12.2009 konanie zastavil podľa § 104 ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že nárok na náhradu škody z choroby z povolania vznikol navrhovateľovi až po 31.12.2003 a vec nepatrí do právomoci súdu, keďže právomoc vo veci konať má príslušná pobočka Sociálnej poisťovne. V danej veci ide o neodstrániteľnú prekážku konania, kedy súd musí konanie zastaviť.

Sociálna poisťovňa s postúpením veci Okresným súdom Trenčín nesúhlasila a predložila vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie sporu o právomoc. Uviedla, že podľa ustanovenia § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 461/2003 Z.z.) poškodený má nárok na náhradu za bolesť a náhradu za sťažené spoločenské uplatnenie podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 437/2004 Z.z.), kde podľa § 11 ods. 1 na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom sa vzťahujú doterajšie predpisy; t.j. predpisy účinné pred 1. augustom 2004. Podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia na nároky poškodených uplatnených na súde podľa doterajších predpisov sa nevzťahuje § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., podľa ktorého je poškodený oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak podal návrh na uzatvorenie dohody o vyrovnaní a do 3 mesiacov od jeho podania sa takáto dohoda neuzatvorila a neuspokojili sa nároky poškodeného. Osobitným predpisom, podľa ktorého sa posudzujú nároky poškodeného je vyhláška č. 32/1965 Zb. ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška č. 32/1965 Zb.). Podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. môže súd odškodnenie za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú vyhláškou.

Uvedené ustanovenia zákonov a vyhlášky nestanovujú, že o zvýšenej náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, keď sa nárok poškodeného posudzuje podľa doterajších predpisov, má rozhodovať Sociálna poisťovňa. Je v právomoci súdu, aby rozhodol, či poškodenému zvýšené odškodnenie prizná a v akej výške zaviazá na plnenie zamestnávateľa zodpovedného za škodu vzniknutú poškodením zdravia následkom pracovného úrazu podľa § 195 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákonník práce) v čase spôsobenia pracovného úrazu. Prejednávaná vec je vec sporná, ide o pracovnoprávny spor, ktorý aj po 01.01.2004 podľa § 14 Zákonníka práce rozhodujú sudy. Sociálna poisťovňa rozhoduje o zvýšenom nároku podľa ustanovenia § 6

ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. v prípade pracovných úrazov, ktoré boli spôsobené po 01.08.2004 a chorôb z povolania, ktoré boli zistené po 01.08.2004.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný rozhodovať o sporoch podľa § 8a O.s.p. po oboznámení sa s vecou dospel k záveru, že na prejednanie a rozhodnutie spornej právnej veci je daná právomoc súdov.

Podľa § 8a O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje spory o právomoc medzi súdmi a orgánmi štátnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) posudzujúc kompetenčný spor medzi okresným súdom a Sociálnou poisťovňou sa nestotožňuje s právnym názorom okresného súdu a s dôvodmi, pre ktoré vec postúpil po zastavení konania pre nedostatok právomoci pobočke Sociálnej poisťovne.

Podľa § 7 ods. 1 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 7 ods. 2 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.

Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 32/1965 Zb. v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2.

Podľa § 14 Zákonníka práce spory medzi zamestnancom a zamestnávateľom o nároky z pracovnoprávných vzťahov prejednávajú a rozhodujú súdy.

Podľa § 272 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. v konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni rozhodne za obdobie do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a za obdobie po 31. decembri 2003 ako o úrazovej

rente podľa tohto zákona. To platí aj na konanie o týchto náhradách, na ktoré vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a žiadosť o ich priznanie a vyplácanie bola podaná po 31. decembri 2003.

Ustanovením § 272 ods. 5 a 6 zák. č. 461/2003 Z.z. z právomoci Sociálnej poisťovne vyňal rozhodovanie o nárokoch za obdobie do 31. decembra 2003 (a to nielen právoplatne neskončených, ale aj uplatnených po 31. decembri 2003) tým, že určil, že sa o nich rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, pričom žiaden zákon neustanovil, že o týchto nárokoch má konať Sociálna poisťovňa. V takýchto prípadoch preto konanie začaté na súde musí dokončiť súd.

Podľa stanoviska občianskoprávneho a správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, uverejneného pod č. 27 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2006, rozhodovanie o nárokoch na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity, o náhrade za stratu na dôchodku a o náhrade nákladov na výživu pozostalých, vzniknutých z pracovných úrazov alebo chorôb z povolania do 31. decembra 2003, patrí do právomoci súdu, aj keď nároky boli uplatnené po účinnosti zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Pre vyriešenie tohto kompetenčného sporu je tiež potrebné, aby okresný súd odstránil vady žaloby, spočívajúce v nedostatočnej špecifikácii obdobia, za ktoré žalobca uplatňuje náhradu škody z choroby z povolania a následne opakovane pred začatím konania vo veci samej posúdiť, či má okresný súd právomoc o tejto časti návrhu konať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o podanom návrhu preto rozhodol tak, že prejednanie a rozhodnutie veci v tomto štádiu konania patrí do právomoci Okresného súdu Trenčín.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave dňa 7. decembra 2010

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD. v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková